

**Fält 29. Tentamen i Elektromagnetisk fältteori för F2.
EEF031 måndagen den 23 augusti 2004 kl. 14.15-18.15.**

Tillåtna hjälpmedel:	BETA, Physics Handbook, Formelsamling i elektromagnetisk fältteori, Valfri kalkylator men inga egna anteckningar utöver egna formler på sista bladet i formelsamlingen för elektromagnetisk fältteori.
Förfrågningar:	Mikael Persson, Tel. 772 1576.
Lösningar:	Anslås på kursens hemsida efter tentamenstidens slut.
Resultat:	Anslås på kursens hemsida senast den 13:e september.
Granskning:	Sker på plats och tid enligt resultatlistan.
Betyg:	Sänds till betygsexpeditionen senast den 20:e september.
Kom ihåg:	Poängavdrag görs för otydliga figurer, utelämnade referensriktningar, dimensionsfel och utelämnade motiveringar

Svaren på förståelsedelen skall ges på tesen som lämnas in. Flervalsfrågorna besvaras med att markera en av rutorna på tesen efter varje påstående. En och endast en ruta på varje rad skall markeras.

De tre svarsalternativen (från vänster till höger) är *Rätt*, *Vet ej*, *Fel*. Riktigt svar på ett påstående ger +0.2 poäng. Oriktigt svar ger -0.2 poäng. Vet ej är neutralt och ger 0 poäng.

Förståelseuppgifterna ger maximalt 1 poäng och lägst -1 poäng. Man kan därför få 1 poäng även med ett vet ej svar.

Lycka till!

1

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En sfäriskt symmetrisk laddningsfördelning har värdena

$$\begin{aligned}\rho(r) &= \rho_0 = \text{konstant, för } a < r < 2a \\ \rho(r) &= 0, \text{ för övrigt.}\end{aligned}$$

Beräkna potentialen $V(r)$ som denna laddningsfördelning ger upphov till, (4 poäng). Beräkna även systemets elektrostatiska energi, (4 poäng).

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga? **Rätt ? Fel**

Den fysikaliska grunden beskrivs av ett postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden beskrivs av två postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Gauss lag på differentialform och Gauss lag på integralform uttrycker olika saker.	☐	☐	☐
På stort avstånd från en ändligt lång linjeladdning avtar potentialen som $1/R$.	☐	☐	☐
På litet avstånd från en ändligt lång linjeladdning avtar potentialen som $1/R$.	☐	☐	☐
Laplaces ekvation är ett specialfall av Poissons ekvation.	☐	☐	☐
Speglingsmetoden kan aldrig användas för att lösa Laplaces ekvation.	☐	☐	☐
Enheten för det elektriska fältet är C/m^2 , (coulomb/meter ²).	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Det elektrostatiska fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Det elektrostatiska fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Det elektrostatiska fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Eftersom det elektrostatiska fältet är källfritt kan en potential definieras.	☐	☐	☐
Spännigen mellan två punkter representerar arbetet per laddning för att föra en laddning mellan punkterna.	☐	☐	☐
Riktningen hos det elektrostatiska fältet är från den negativa till den positiva laddningen.	☐	☐	☐

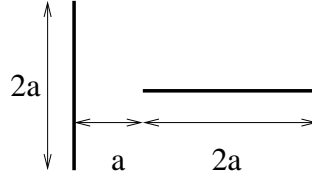
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Fältet utanför en oladdad ihålig metallsfär med en punktladdning i håligheten beror på punktladdningens placering i håligheten.	☐	☐	☐
Fältet utanför en laddad ihålig metallsfär är samma som det från en ensam punktladdning placerad i platsen för centrum på sfären.	☐	☐	☐
Den elektriska susceptibiliteten, χ_e , relateras till den relativa permittiviteten, ϵ_r , som $\epsilon_r = 1 - \chi_e$.	☐	☐	☐
Källan till förskjutningsfältet är laddningstätheten hos de fria laddningarna plus polarisationsladdningarna.	☐	☐	☐
Dielektriska egenskaper modelleras med dipolmoment.	☐	☐	☐
Inuti en perfekt ledare är det statiska E-fältet noll.	☐	☐	☐

2

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) I en likströmsapplikation utgörs fram- och återledare av två långa platta metallband enligt figuren nedan. Beräkna kraften per längdenhet varmed den vänstra ledaren påverkar den högra ledaren. *Ledning:* Dela in strömmen i stömrör och utnyttja uttrycket på magnetfältet från en lång rak ledare.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga? **Rätt ? Fel**

Den fysikaliska grunden beskrivs av ett postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden beskrivs av två postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Biot-Savarts lag är ett av postulaten i magnetostatiken.	☐	☐	☐
Amperes lag kan användas för att beräkna magnetfältet från en godtycklig strömfördelning.	☐	☐	☐
Amperes lag är ett av postulaten i magnetostatiken.	☐	☐	☐
I härledningen a randvillkoret för H-fältets tangentialkomponent i gränsytan mellan två material utnyttjar man Amperes lag.	☐	☐	☐
En laddad partikel som rör sig i ett tidskonstant magnetfält accelereras.	☐	☐	☐
En laddad partikel som rör sig i ett tidskonstant magnetfält ökar sin hastighet.	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Permanentmagneter har ett permanent magnetiseringsfält $\mathbf{M}$	☐	☐	☐
Linjeintegralen av H-fältet längs en sluten kurva är noll för en permanentmagnet.	☐	☐	☐
H-fältet spelar samma roll i magnetostatiken som P-fältet i elektrostatiken.	☐	☐	☐
En magnetisk dipol används som modell för att beskriva magnetiska egenskaper.	☐	☐	☐
H-fältets roll i magnetostatiken påminner om D-fältets i elektrostatiken.	☐	☐	☐
Ytintegralen av B-fältet över en sluten yta är alltid noll.	☐	☐	☐

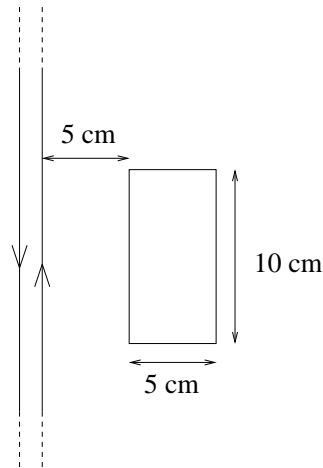
E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Diamagnetiska material har permeabilitetskonstanten $\mu_r \gg 1$	☐	☐	☐
Ferromagnetiska material har permeabilitetskonstanten $\mu_r \gg 1$	☐	☐	☐
En bra permanentmagnet ska ha en bred hystereskurva.	☐	☐	☐
B-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material med olika permeabilitet.	☐	☐	☐
H-fältets tangentialkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material med olika permeabilitet.	☐	☐	☐
H-fältets normalkomponent är kontinuerlig i gränsen mellan två material med olika permeabilitet.	☐	☐	☐

3

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) Vi ska undersöka om en sladd till en dammsugare kan ge störningar på en rektangulär slinga som finns i närheten. Effekten i dammsugaren är 2500 W vid spänningen 230 V (effektiv-värde). Avstånd mellan till- och frånledare är 0.5 cm och ledningsradien är 1 mm. Beräkna den inducerade spänningen i en rektangulär slinga som är placerad 5 cm från sladden.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Den fysikaliska grunden beskrivs av två postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden beskrivs av fyra postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Amperes lag måste förändras när man går från magnetostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Kontinuitetsekvationen är en av Maxwells ekvationer.	☐	☐	☐
Faradays lag är en av Maxwells ekvationer.	☐	☐	☐
Gauss lag måste förändras när man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Faradays lag används för att beräkna inducerad spänning i en krets från ett B-fält.	☐	☐	☐
E-fältet är rotationsfritt i induktionsproblem.	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Enligt Lenz lag motverkar inducerade strömmar det ursprungliga magnetfältet.	☐	☐	☐
Det länkade flödet är viktigt vid induktionsberäkningar.	☐	☐	☐
Man kan använda Lenz lag för att finna riktningen på strömmen i en stillastående slinga.	☐	☐	☐
Induktion är en mekanism där tex en krets försöker motverka flödesändringar.	☐	☐	☐
Om man pratar om en spoles induktans menar man dess självinduktans.	☐	☐	☐
Om man pratar om en spoles induktans menar man dess ömsesidiga induktans.	☐	☐	☐

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga?

	Rätt	?	Fel
Om gruppshastigheten är lika med fashastigheten är materialet dispersionsfritt.	☐	☐	☐
Vakuüm är dispersionsfritt, dvs fashastigheten = gruppshastigheten.	☐	☐	☐
Ett medium är icke dispersivt om β är direkt proportionell mot ω^2	☐	☐	☐
Vågimpedansen är förhållandet mellan amplituderna hos E- och H-fältet hos en plan våg.	☐	☐	☐
Vågimpedansen för luft är omkring 733 ohm.	☐	☐	☐
Ferromagnetiska material har lägre vågimpedans än paramagnetiska material.	☐	☐	☐

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En ytvåg utbreder sig i vakuum i området $z > 0$ längs en yta med ekvationen $z = 0$. **H**-fältet kan skrivas som

$$\mathbf{H} = \hat{y}10e^{(-100z)} \cos(10^6 t - \beta x).$$

Beräkna tillhörande **E**-fält, (4 poäng). Är detta en plan våg? Motivera svaret, (2 poäng). Bestäm med hjälp av vågekvationen β , (2 poäng).

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift **B**, **C**, **D** och **E**)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga? **Rätt ? Fel**

Den fysikaliska grunden beskrivs av två postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden beskrivs av fyra postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Randvillkoret för E-fältets tangentialkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Randvillkoret för B-fältets normalkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Randvillkoret för H-fältets tangentialkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Randvillkoret för D-fältets normalkomponent förändras då man går från elektrostatik till elektromagnetism.	☐	☐	☐
Den magnetiska vektorpotentialen ger upphov till E-fält som härrör sig från tidsvarierande strömmar.	☐	☐	☐
Den skalära potentialen ger upphov till E-fält som orsakas av laddningsseparation.	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Snells lag gäller endast i gränssytor där permeabiliteten är samma på båda sidorna, dvs $\mu_1 = \mu_2$.	☐	☐	☐
Snells reflektionslag säger att infallsvinkeln är samma som reflektionsvinkeln.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn på ytan av en lång rak ledare som för en ström är riktad i strömmens riktning.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn på ytan av en lång rak ledare som för en ström är riktad radiellt in mot ledarens centrum.	☐	☐	☐
Ljushastigheten i ett medium bestäms av permeabiliteten och konduktiviteten.	☐	☐	☐
För plana vågor är fälten konstanta vinkelrätt mot utbredningsriktningen.	☐	☐	☐

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

En Hertzdipol är en halv våglängd lång.	☐	☐	☐
Strömmen i antennen varierar längs med en Hertzdipol.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen hos en halv vågsantenn är oberoende av strålningseffekten.	☐	☐	☐
Strålningsresistansen ökar med längden i kvadrat för alla dipolantenn.	☐	☐	☐
En halv vågsantenn är ekvivalent med en kvartsvågsantenn över ett ledande plan.	☐	☐	☐
Strömmen är konstant längs en kvartsvågsantenn.	☐	☐	☐

5

Problemlösningsdel (8 poäng)

A) En kort centermatad sprötdipol med längden L , belägen i origo, används i en kommunikationsapplikation. Strömmen i antennen kan approximeras med uttrycket

$$i(z, t) = I_0 \left(1 - 2 \frac{|z|}{L}\right) \cos \omega t \quad \text{för } \frac{-L}{2} \leq z \leq \frac{L}{2}.$$

Beräkna linjeladdningstätheten på antennen.

Förståelsedel (1 poäng vardera på uppgift B, C, D och E)

B) Den elektromagnetiska teorin baseras på postulat. Vilket eller vilka av följande påståenden om den grundläggande fysiken i uppgift A är riktiga? **Rätt ? Fel**

Den fysikaliska grunden beskrivs av två postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden beskrivs av fyra postulat.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Gauss lag och på att E-fältet är rotationsfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på Amperes lag och på att B-fältet är källfritt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att källan till D-fältet är den fria laddningstätheten och på att E-fältet är konservativt.	☐	☐	☐
Den fysikaliska grunden baseras på att rotationen av H-fältet är den fria strömtätheten och på att B-fältet är divergensfritt.	☐	☐	☐

C) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Poyntingvektorn uttrycker en vågs energi i en viss riktning.	☐	☐	☐
Poyntingvektorn uttrycker en vågs intensitet och i vågens utbredningsriktning.	☐	☐	☐
Poyntings teorem uttrycker energikonservering.	☐	☐	☐
En vågs energi färdas med grupp hastigheten.	☐	☐	☐
Reflektionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är det samma som kvadraten på reflektionskoefficienten för amplituden.	☐	☐	☐
Transmissionskoefficienten för effekt vid vinkelrätt infall är det samma som kvadraten på transmissionskoefficienten för amplituden.	☐	☐	☐

D) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

En monokromatisk våg innehåller endast en frekvenskomponent.	☐	☐	☐
En cirkulär polariserad plan våg träffar en plan gränssyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir elliptiskt polariserad.	☐	☐	☐
En cirkulärpolariserad plan våg träffar en plan gränssyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir cirkulärpolariserad.	☐	☐	☐
En cirkulärpolariserad plan våg träffar en plan gränssyta till ett förlustfritt dielektrikum under Brewstervinkeln. Reflektionen blir linjärpolariserad.	☐	☐	☐
Totalreflektion ger upphov till evanescenta vågor.	☐	☐	☐
En evanescent våg uppfyller vågekvationen.	☐	☐	☐

E) Vilket eller vilka (om något) av följande påståenden är riktiga? **Rätt ? Fel**

Fresnels ekvationer härleds från Snells brytningslag.	☐	☐	☐
I Snells lag måste man ta hänsyn till vågens polarisering.	☐	☐	☐
Snells lag kan härledas om man antar att ljuset alltid går snabbaste vägen mellan två punkter.	☐	☐	☐
En optisk fiber bygger på totalreflektion.	☐	☐	☐
Totalreflektion sker vid Brewstervinkeln.	☐	☐	☐
Totalreflektion är möjlig då ljusstrålen försöker gå från ett optiskt tunnare till ett optiskt tätare material.	☐	☐	☐

Test 040823

①

Vi har sfærisk symmetri. Gauss lag med $E = E(r) \hat{r}$
ger.

$$2a < r < \infty$$

$$4\pi r^2 E(r) = \frac{1}{\epsilon_0} \int_a^r 4\pi r'^2 \rho_0 dr' = \frac{4\pi}{3} \rho_0 (r^3 - a^3)$$
$$\Rightarrow E(r) = \frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \cdot \frac{7a^3}{r^2} \Rightarrow V(r) = \int_r^\infty E(r') dr'$$

$$V(r) = \frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \cdot \frac{7a^3}{r} \Rightarrow V(2a) = \frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \frac{7a^2}{2}$$

$$a < r < 2a$$

$$4\pi r^2 E(r) = \frac{1}{\epsilon_0} \int_a^r 4\pi r'^2 \rho_0 dr' = \frac{4\pi}{3\epsilon_0} \rho_0 (r^3 - a^3)$$

$$E(r) = \frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \left(r - \frac{a^3}{r^2} \right) \Rightarrow$$

$$V(r) = \int_r^{2a} E(r') dr' + V(2a)$$

$$V(r) = \frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \left\{ \left(\frac{11a^2}{2} - \frac{r^2}{2} \right) - a^3 \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{2a} \right) \right\}$$

$$V(a) = \frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \left(\frac{9a^2}{2} \right) = \frac{\rho_0}{2\epsilon_0} 3a^2$$

$$0 < r < a$$

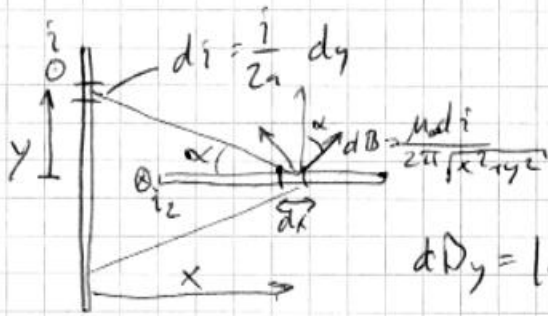
$$4\pi r^2 E(r) = 0 \Rightarrow E(r) = 0$$

$$V(r) = V(a) = \frac{\rho_0}{2\epsilon_0} 3a^2$$

$$W_c = \frac{1}{2} \int_V \rho(r) V(r) dV = \frac{1}{2} \int_a^{2a} \rho_0 \left(\frac{\rho_0}{3\epsilon_0} \left(\frac{11a^2}{2} - \frac{r^2}{2} \right) - a^3 \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{2a} \right) \right) 4\pi r^2 dr$$
$$= \frac{\rho_0^2 2\pi a^5}{3\epsilon_0} \cdot \left(\frac{47}{5} \right)$$

2

Aus Symmetrie $B = B_y \hat{y}$

Teilen dB_y :

$$dB_y = \frac{\mu_0 i dy}{2\pi \cdot 2a \sqrt{x^2 + y^2}} \cdot \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}$$

$$B_y = \int_{y=-a}^a dB_y = \frac{\mu_0 i}{4\pi a} 2 \arctan \frac{a}{x}$$

Kraftbeitrag dF :

$$dF = di_2 (-\hat{z}) \cdot l \cdot B_y = \hat{x} l \underbrace{\frac{dx}{2a}}_{di_2} \frac{\mu_0 i}{\pi 2a} \arctan \frac{a}{x}$$

$$F = \hat{x} l \frac{\mu_0 i^2}{4a^2 \pi} \int_a^{3a} \arctan \frac{a}{x} dx = \hat{x} l \frac{\mu_0 i^2}{4a\pi} \left[\frac{5\pi}{4} - 3 \arctan 3 + \ln 5 \right]$$

(Beta)

$$= \hat{x} l \frac{\mu_0 i^2}{4a\pi} 0,9846$$

Kraft / Längenelement: $\frac{F}{l} = \hat{x} \frac{\mu_0 i^2}{4a\pi} 0,9846$

3

Fältet runt en ensam ledare: $B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r}$

Flödestätheten från de båda ledarna blir då, om vi räknar r från den högra ledaren som:

$$B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r} - \frac{\mu_0 I}{2\pi(r+0,005)} = \frac{\mu_0 I}{2\pi} \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{r+0,005} \right)$$

Beräknar flödet genom slingan, tecknar där för $d\phi$:

$$d\phi = \frac{\mu_0 I}{2\pi} \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{r+0,005} \right) \cdot 0,1 \cdot dr \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} \phi &= \frac{\mu_0 I \cdot 0,1}{2\pi} \int_{0,05}^{0,1} \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{r+0,005} \right) dr = \frac{\mu_0 I \cdot 0,1}{2\pi} \left[\ln r - \ln(r+0,005) \right]_{0,05}^{0,1} \\ &= \frac{\mu_0 I \cdot 0,1}{2\pi} \left[\ln \frac{0,1}{0,1+0,005} - \ln \frac{0,05}{0,05+0,005} \right] = 930,4 \cdot 10^{-12} I \end{aligned}$$

För att beräkna toppvärdet på strömmen, $\hat{I}$, använder vi sambandet mellan effekt, spänning och ström:

$$P = \frac{\hat{U} \hat{I}}{2} \Rightarrow \hat{I} = \frac{2P}{\hat{U}} = \frac{2 \cdot 2500}{230\sqrt{2}} = 15,37 \text{ A}$$

Om vi förutsätter 50Hz kan vi teckna strömmen som:

$$I = 15,37 \cos(2\pi \cdot 50 t)$$

$$\text{Inducerad spänning} \cdot U = -\frac{d\phi}{dt} = -930,4 \cdot 10^{-12} \frac{dI}{dt} =$$

$$= 930,4 \cdot 10^{-12} \cdot 15,37 \cdot 2\pi \cdot 50 \sin(2\pi \cdot 50 t)$$

$$\approx 4,5 \sin(2\pi \cdot 50 t) \mu\text{V}$$

4

$$H = \hat{y} 10 e^{-100z} \cos(10^6 t - \beta x) = H_y \hat{y}$$

$$\nabla \times H = \epsilon \frac{dE}{dt}$$

$$\nabla \times H = \begin{vmatrix} \hat{x} & \hat{y} & \hat{z} \\ \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} & \frac{\partial}{\partial z} \\ 0 & H_y & 0 \end{vmatrix} = -\hat{x} \frac{\partial H_y}{\partial z} + \hat{z} \frac{\partial H_y}{\partial x}$$

$$\begin{cases} \epsilon \frac{\partial E_x}{\partial t} = 10 \cdot 100 e^{-100z} \cos(10^6 t - \beta x) \\ \epsilon \frac{\partial E_z}{\partial t} = 10 \beta e^{-100z} \sin(10^6 t - \beta x) \end{cases}$$

$$\begin{cases} E_x = \frac{10^{-9}}{\epsilon} e^{-100z} \sin(10^6 t - \beta x) \\ E_z = \frac{-\beta 10^{-5}}{\epsilon} e^{-100z} \cos(10^6 t - \beta x) \end{cases}$$

Detta är ingen plan våg ty $E \neq H$ är ej konstanta i planet vinkelrätt mot utbredningsriktningen

Vågekvationen för H-fältet ger

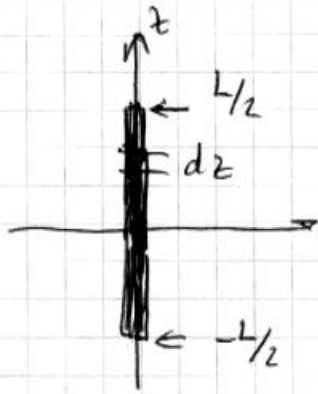
$$\nabla^2 H_y + \frac{\omega^2}{c^2} H_y = 0$$

$$100^2 - \beta^2 + \frac{\omega^2}{c^2} = 0$$

$$\Rightarrow \beta^2 = 100^2 + \frac{\omega^2}{c^2}$$

$$\beta = \pm \sqrt{100^2 + \frac{\omega^2}{c^2}}$$

5

$$i(z,t) = I_0 \left(1 - \frac{2|z|}{L}\right) \cos \omega t$$

$$\text{for } -\frac{L}{2} \leq z \leq \frac{L}{2}$$

Kontinuitätsbedingung ger

$$i(z+dz, t) - i(z, t) = -\frac{\partial s_e}{\partial t} dz$$

$$\Rightarrow \frac{\partial i(z, t)}{\partial z} = -\frac{\partial s_e}{\partial t}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{\partial s_e}{\partial t} = -\frac{I_0 z}{L} \cos \omega t & z > 0 \\ \frac{\partial s_e}{\partial t} = -\frac{I_0 z}{L} \cos \omega t & z < 0 \end{cases}$$

Integriera map t für all fi. från s_e

$$s_e = \int_0^t \frac{I_0 z}{L} \cos(\omega t') dt' = \frac{2I_0}{L\omega} \sin(\omega t) \quad z > 0$$

$$s_e = \int_0^t -\frac{2I_0}{L} \cos(\omega t') dt' = -\frac{2I_0}{L\omega} \sin(\omega t) \quad z < 0$$